

Zázračná jar na Slovensku: kam sa vybrať za kvetmi a farbami	2
Online, drivemagazine.sk, 25. 4. 2025, 15:00	
Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL „Bola som nervóznejšia, než pred zápasom!“	3
Online, agel.sk, 25. 4. 2025, 15:16	
Tehotnej Čepelovej pomohli v nemocnici v Šaci. Lekári spojili sily, porodila zdravého synčeka	6
Online, kosice.korzar.sme.sk, 25. 4. 2025, 22:00	
Slovensko má 75 lekárskech hviezd. TOTO sú mená špičkových odborníkov. Je medzi nimi aj váš doktor?	9
Online, istream.sk, 26. 4. 2025, 10:59	
Zázračné tabletky neexistujú. Skutočná liečba obezity tkvie v niečom inom	11
Online, standard.sk, 26. 4. 2025, 14:59	
Zvolen: Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy	15
Online, tasr.sk, 26. 4. 2025, 17:39	
Zvolen: Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy	16
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 26. 4. 2025, 17:39	
John Milton pred 358 rokmi predal Stratený raj za desať libier	17
Online, teraz.sk, 27. 4. 2025, 6:48	
Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy	18
Online, teraz.sk, 27. 4. 2025, 8:43	
Posledná úprava zákona o Košiciach posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva pri zmene počtu mestských častí	19
Online, sita.sk, 27. 4. 2025, 18:31	
Posledná úprava zákona o Košiciach posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva pri zmene počtu mestských častí	20
Online, finreport.sk, 27. 4. 2025, 21:20	

Zázračná jar na Slovensku: kam sa vybrať za kvetmi a farbami

25. 4. 2025, 15:00, Zdroj: drivemagazine.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 1 652 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 179 EUR

Zázračná jar na Slovensku: kam sa vybrať za kvetmi a farbami

Od pohľadu na tisíce kvitnúcich čerešní po exotické záhrady plné neobyčajnej krásy, tieto dni je vaša šanca objaviť témy a miesta, ktoré často unikajú pozornosti.

Brdárka – slovenské „sakura“ pod Radzimom

V srdci Slovenského rudohoria, v obci Brdárka, sa každú jar odohráva fascinujúce divadlo prírody. Na ploche tejto malej dedinky kvitne približne 3000 až 4000 čerešňových stromov, ktoré vytvárajú nezabudnuteľnú scenériu. Vďaka svojej polohe v tzv. "slnečnej pasci" pod vrchom Radzim, aj napriek nadmorskej výške 555 m n. m., tu čerešne bohato kvitnú a prinášajú ovocie. Počas dvoch (májových) týždňov kvitnutia priláka Brdárka stovky návštevníkov, ktorí si prichádzajú vychutnať túto prírodnú krásu.

Prečítajte si aj: Keď do Japonska príde čerešňový front

Príspevok, ktorý zdieľa Amazing Slovakia (@amazing_slovakia)

Arborétum Mlyňany – japonská záhrada v srdci Slovenska

Arborétum Mlyňany, nachádzajúce sa neďaleko Zlatých Moraviec, je najväčším arborétom na Slovensku. S rozlohou 67 hektárov ponúka návštevníkom prechádzku medzi viac ako 2300 druhmi drevín z celého sveta. Jedným z najkrajších miest v arboréte je Japonská záhrada, kde môžete obdivovať kvitnúce sakury a iné exotické rastliny. Arborétum je otvorené celoročne a počas jari je ideálnym miestom na relax a obdivovanie kvetov.

Príspevok, ktorý zdieľa Lenka Gottvaldová (@_lenka_gottvaldova)

Botanická záhrada UK v Bratislave – oáza pokoja v hlavnom meste

Botanická záhrada Univerzity Komenského v Bratislave je najstaršou botanickou záhradou na Slovensku. Na ploche 6,5 hektára nájdete viac ako 5000 druhov rastlín, vrátane rôznych druhov čerešní, magnólií a iných jarných kvetov. Záhrada ponúka aj skleníky s tropickými a subtropickými rastlinami, čo z nej robí ideálne miesto na objavovanie rastlinnej ríše počas celého roka.

Prečítajte si aj: Pútavé záhrady v Európe, ktoré sú najkrajšie na jar

Príspevok, ktorý zdieľa Botanická záhrada Univerzity Komenského v Bratislave (@botanickazahradauk)

Botanická záhrada **UPJŠ** v Košiciach – východoslovenský kvetinový raj

Botanická záhrada **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** je najväčšou botanickou záhradou na východnom Slovensku. Na ploche 30 hektárov ponúka návštevníkom možnosť obdivovať viac ako 4000 druhov rastlín. Počas jari tu kvitnú rôzne druhy čerešní, tulipánov, narcisov a iných jarných kvetov. Záhrada je otvorená pre verejnosť a ponúka aj edukačné programy pre školy a rodiny s deťmi.

Ešte viac o botanických záhradách na Slovensku si prečítate tu!

Príspevok, ktorý zdieľa Botanická záhrada **UPJŠ** (@botanical_garden_upjs_kosice)

Botanická záhrada SPU v Nitre – Kvetinová perla pod Zoborom

Botanická záhrada Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sa rozprestiera na ploche 27 hektárov a je domovom pre viac ako 1000 druhov rastlín. Počas jari tu môžete obdivovať kvitnúce čerešne, magnólie, rododendrony a mnoho ďalších. Záhrada je otvorená pre verejnosť a ponúka aj tematické prehliadky a workshopy.

Inšpirujte sa na výlet ku susedom: Jarné výlety na južnú Moravu: 4 tipy, ktoré vás očaria

Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL „Bola som nervóznejšia, než pred zápasom!“

25. 4. 2025, 15:16, Zdroj: nemocnicakosicesaca.agel.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 6 299 GRP: 0,14 OTS: 0,00 AVE: 324 EUR

Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL „Bola som nervóznejšia, než pred zápasom!“

PARTNER VÁŠHO ZDRAVIA Sme súčasťou skupiny AGEL, najväčšieho súkromného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v strednej Európe.

KLIENTSKE CENTRUM

Fax: 055 / 7234 444

O nemocnici

O nemocnici Novinky a médiá Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL „Bola som nervóznejšia, než pred zápasom!“

Unikátny pôrod tenistky Jany Čepelovej v Kardiocentre AGEL „Bola som nervóznejšia, než pred zápasom!“

25.4.2025

Na operačnú sálu Kardiocentra AGEL Košice-Šaca priviezli niekdajšiu 50. hráčku sveta Janu Juhászovú Čepelovú s diagnózou placenta previa accreta, ktorá je známa ako jedna z najzávažnejších komplikácií tehotenstva. Vďaka unikátnej spolupráci lekárov Nemocnice AGEL Košice-Šaca a Kardiocentra AGEL Košice-Šaca sa mimoriadne rizikové tehotenstvo známej slovenskej tenistky skončilo bezpečným pôrodom zdravého bábätka.

Prezradíte nám, ako prebiehalo vaše druhé tehotenstvo?

Jana Čepelová (J.Č.): Bolo bezproblémové. Nemala som žiadne ťažkosti. Počas ultrazvuku sa však zistilo, že mám nízko položenú placentu, ktorá sa do konca tehotenstva nepohla, čo predstavovalo určité riziká, a preto som musela podstúpiť náročnú operáciu. Cisársky rez mi vykonali v kardiocentre, kde bol na mňa pripravený skvelý tím lekárov. Zásluhou Kardiocentra AGEL Košice-Šaca a Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Nemocnice AGEL Košice-Šaca, na čele s prednostom doc. MUDr. Erikom Dosedlom, PhD., MBA, mám zdravého synčeka.

Ako ste už sama naznačili, váš druhý pôrod bol mimoriadne náročný a vyžadoval si unikátnu spoluprácu gynekológov a kardiológov, necítili ste pred takýmto komplikovaným zákrokom obavy?

J.Č.: Keď človek príde do nemocnice deň vopred, začína pociťovať stres. Keďže som mala za sebou už jeden cisársky rez, vedela som do čoho idem. Prednosta Dosedla, ktorý priviedol na svet aj moje prvé dieťa, mi všetko dopredu vysvetlil, takže som sa na to vedela pripraviť a brala som to vážne. Keď ma priviezli na sálu a videla som tam tak veľa personálu, nebolo mi všetko jedno. Na začiatku operácie sme sa s operačným tímom zoznámili a stres začal opadať. Verila som, že to zvládnem. Bola som však nervóznejšia, ako pred zápasom, pretože išlo o viac, ako v tenise. Veľká vďaka patrí aj primárovi z kardiocentra MUDr. Martinovi Bujdošovi, ktorý svoju časť zákroku zvládol super, a sestričkám. Keď ma prebudili z narkózy, presunuli ma na JIS-ku.

Ako sa teraz cítite?

J.Č.: Po pôrode sa cítim každou hodinou lepšie, regenerácia po cisárskom nie je hneď, ale verím, že o dva až tri dni to bude ideálne.

Do rúk našich gynekológov ste sa zverili už po druhýkrát. Ako vnímate rozdiel medzi prvým a druhým pôrodom?

J.Č.: Nemocnica AGEL Košice-Šaca, do ktorej som prišla na odporúčanie známych, mi bola sympatická už od prvého ultrazvuku. Videla som, že je to moderná nemocnica, ktorá poskytuje skvelé služby, mamičky majú možnosť ubytovať sa na nadštandardných izbách a otecko môže zostať aj pri pôrode. V čase môjho prvého pôrodu bola korona, takže to bolo oveľa ťažšie. Neboli povolené návštevy a aj celková situácia bola náročnejšia. S nemocnicou som však bola veľmi spokojná, aj preto som sa sem vrátila. Mohla som si vybrať pôrodníka, v apartmáne som sama a aj manžel mohol byť pri pôrode.

Hovorí sa, že do tretice všetko dobré. Plánujete ešte rozširovať svoju rodinu alebo návrat ku kariére?

J.Č.: Doma mám dcérku, teraz sa mi narodil chlapec, rodina je kompletná a verím, že aj zdravá a že to tak aj zostane. Chcem sa ešte raz poďakovať všetkým lekárom a sestričkám, ktoré sa o mňa aj synčeka starajú. Cítim sa tu ako v hoteli. Na túto nemocnicu budem mať len pozitívne spomienky. Ako matka dvoch detí už neplánujem návrat na tenisový okruh, ale, keď mi to zdravotný stav dovolí, začnem opäť športovať. Aspoň na tej amatérskej úrovni.

Doc. MUDr. Erik Dosedla, PhD., MBA, sa narodil v Humennom. Je prednostom Gynekologicko-pôrodníckej kliniky a medicínskym riaditeľom Nemocnice AGEL Košice-Šaca, docentom na Lekárskej fakulte **UPJŠ**, odborníkom v oblasti perinatológie, ultrazvukovej diagnostiky a robotickej chirurgie.

Mohli by ste, prosím, čitateľom vysvetliť, prečo je diagnóza PPA nebezpečná? Aký častý je jej výskyt?

E.D.: Placenta previa accreta, ktorá je známa ako jedna z najzávažnejších komplikácií tehotenstva pre extrémne riziko život ohrožujúceho krvácania, predstavuje uloženie placenty nízko nad krčkom matrice s prerastaním do steny matrice alebo až okolitých orgánov. Z toho dôvodu je odlučovanie placenty po pôrode plodu sťažené až nemožné, a veľmi často sprevádzané masívnym krvácaním. V niektorých prípadoch sa tieto dve diagnózy môžu aj prelínať, čím sa riziko stavu ešte zvyšuje. Pomerne častý výskyt, asi 1 prípad na 1200 pôrodov, v súčasnosti súvisí s narastajúcim počtom operačných výkonov na maternici.

Ako sa diagnostikuje, je možná nejaká prevencia?

E.D.: Diagnostika je založená skoro výlučne na expertnom ultrazvukovom vyšetrení v III. trimestri tehotnosti. Prevencia vzniku takéhoto uloženia placenty nie je známa, rozhodujúci je špecifický manažment gravidity, príprava na pôrod, ako aj metóda pôrodu. Táto diagnóza je absolútnou indikáciou na pôrod cisárskym rezom.

Mohli by ste čitateľom priblížiť prípravu a priebeh samotného výkonu?

E.D.: Pred operačným výkonom bolo dôležité si s celým tímom zjednotiť postupy a naplánovať harmonogram intervencií, ktoré pacientka podstúpi. Nesprávne načasovanie pôrodných a angiologických intervencií by skončilo pre plod fatálne. V kritickej fáze intervenčný tím vedený primárom Bujdošom pomocou balónikov dočasne uzatvoril panvové artérie, zabránil tým masívnemu krvácaniu a nám tak umožnil bezpečne dokončiť pôrod. Intenzívny monitoring životných funkcií matky a dieťaťa počas celej procedúry zabezpečoval tím OAIM vedený primárom Blanárom, o dieťa sa po pôrode postaral neonatológ primár Kapec. Vďaka súhre celého „15-členného orchestra“ sa podarilo priviesť na svet zdravé dieťa, zabrániť masívnej strate krvi a čo je mimoriadne dôležité, zachovať maternicu pacientky, čím sa ochránilo jej reprodukčné zdravie. Celému tímu aj touto cestou ďakujem za vysokú mieru profesionalizmu.

Realizuje sa na Slovensku veľa takýchto kombinovaných multidisciplinárnych pôrodov?

E.D.: Tento kombinovaný hybridný operačný výkon sa na Slovensku vykonáva veľmi zriedkavo, je mimoriadne náročný na erudíciu, materiálno-technické vybavenie a spojenie odborníkov viacerých medicínskych odborností. Môžem s pocitom hrdosti konštatovať, že nám sa podarilo vytvoriť multidisciplinárny tím Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Nemocnice AGEL Košice-Šaca a Kardiocentra AGEL Košice-Šaca, pripravený riešiť aj raritné a mimoriadne komplikované klinické prípady.

Povedali ste, že sa v slovenských podmienkach jedná o raritný postup. Mali ste sa s kým poradiť?

E.D.: Sme členmi medzinárodnej spoločnosti pre manažment patológií placenty, komplikované prípady ako bol tento navzájom konzultujeme.

Ako by ste v podobnom prípade postupovali, keby ste nemali k dispozícii multidisciplinárny tím?

E.D.: Pacientku by sme adekvátne pripravili k operačnému výkonu, objednali by sme dostatočne veľké zásoby krvných derivátov. Samotný výkon by prebiehal na štandardnej operačnej sále gynekologicko-pôrodníckej kliniky a v závislosti od priebehu operácie a krvnej straty, by sme v konečnom dôsledku museli pristúpiť až k radikálnemu výkonu vo forme hysterektómie, teda odstráneniu matrice. Tento výkon je pri masívnom krvácaní poslednou možnosťou záchrany života rodičky.

Prečo bolo nutné vykonať pôrod na operačnej sále v kardiocentre?

E.D.: Jedine hybridná sála kardiocentra svojím materiálno-technickým a personálnym vybavením ponúka možnosti realizácie hybridného výkonu, ktorý spočíva v kombinácii intervenčného a aj operačného výkonu.

Bol to prvý taký výkon, ktorý ste v Nemocnici AGEL Košice-Šaca realizovali?

E.D.: Ide už o druhý prípad, kedy sa, ako s úsmevom v Šaci hovoríme, „dieťa narodilo v kardiocentre“.

Gynekologicko-pôrodná klinika, ktorú vediete, patrí k vyhľadávaným pracoviskám s nadregionálnou pôsobnosťou. Pripravujete pre svoje pacientky v najbližšom období niečo nové?

E.D.: Naša klinika je dynamickým pracoviskom, na ktorom vykonávame široké spektrum diagnostických a liečebných výkonov. Ako jediné pracovisko na východnom Slovensku vykonávame robotické operácie nezhubných, ako aj zhubných ochorení. Plánujeme pokračovať v rozšírení spektra indikácií v robotickej operatíve. Snažíme sa byť čo najbližšie k rodičkám a poskytnúť im príjemné, intímne prostredie pri ich pôrode v rámci konceptu MODERNEJ EMPATICKEJ PÔRODNICE.

MUDr. Martin Bujdoš, rodák z malej dedinky Chotča pri Stropkove vyštudoval medicínu na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Pôsobil na viacerých pracoviskách intervenčnej angiológie, od roku 2022 pôsobí v Kardiocentre AGEL Košice-Šaca vo funkcii primára angiologického oddelenia. So svojím mladým tímom sa v kardiocentre špecializuje na zavádzanie a rozvoj moderných intervenčných endovaskulárnych výkonov.

Pôrod v kardiocentre asi nie je celkom bežná vec. Ako ste sa naň pripravovali?

M.B.: Potrebovali sme zabezpečiť súhrn štyroch špecialistov – gynekológa, intervenčného angiológa, anesteziológa a neonatológa, a to všetko nie na klasickej pôrodnej sále, ale na našej hybridnej intervenčnej sále. Museli sme byť pripravení na akékoľvek komplikácie, ktoré mohli nastať. V ten deň sme úplne prerušili náš bežný program a celý intervenčný tím sa sústredil výhradne na tento jedinečný pôrod.

Mohli by ste vysvetliť, aká bola vaša úloha pri pôrode?

M.B.: Našou úlohou bolo dočasne a reverzibilne zastaviť tok krvi do ciev maternice v 3. dobe pôrodnej. Teda po pôrode bábätko a pred pôrodom placenty. U niektorých pacientok s nevhodne uloženou alebo invazívnou placentou je toto obdobie najviac rizikové pre vznik život ohrozujúceho krvácania.

Patrite k skúseným intervenčným angiológom, bol napriek tomu tento výkon pre Vás niečím výnimočný?

M.B.: Určite áno. Práve pre takéto výnimočné momenty milujem medicínu. Sme zvyknutí robiť endovaskulárne zákroky denne, najmä u starších pacientov s cukrovkou alebo inými srdcovo-cievnyimi ochoreniami. Ale zákrok u tehotnej pacientky je extrémne raritný. Bolo nevyhnutné všetko precízne načasovať tak, aby sme ochránili mamičku aj bábätko. Zároveň sme nemohli použiť lieky na riedenie krvi, ktoré bežne pri týchto výkonoch podávame. To všetko z tohto zákroku robilo výnimočný zážitok.

V Šaci pracujú odborníci všeobecnej a aj špecializovanej nemocnice pod jednou strechou. V čom je výhoda multidisciplinárneho prístupu pre pacienta, neleziete si tak trochu vzájomne „do kapusty“?

M.B.: Naopak, práve v tom je naša sila. Angiológia zasahuje do mnohých odborov, pretože cievy zásobujú každý orgán v tele. Byť pod jednou strechou s odborníkmi z rôznych oblastí je veľkou výhodou. Náš generálny riaditeľ, pán profesor Sabol, vytvoril tím nielen skúsených odborníkov, ale aj ľudí, ktorí sú tvoriví a vedia sa flexibilne prispôbiť situácii. Spolupráca s kolegami zo všeobecnej nemocnice je výborná, každý z nás vie, čo má robiť, a výsledkom je komplexná starostlivosť o pacienta. Tento výnimočný pôrod je krásnym príkladom toho, že keď spojíme sily, vieme zvládnuť aj naozaj neštandardné komplikované situácie.

Čo nové pripravujete pre vašich pacientov?

M.B.: V najbližšej dobe plánujeme zaviesť endovaskulárnu liečbu pacientov s osteoartrózou. Títo pacienti trpia výraznými bolesťami kĺbov a často musia užívať silné analgetiká. Kľúčovým faktorom bolesti je chronický zápal a zvýšené prekrvenie postihnutých oblastí. My vieme tieto cievy miniinvazívne uzavrieť, čím sa zníži zápal a pacientom sa výrazne uľaví. V našej nemocnici máme špičkovú kliniku muskuloskeletálnej a športovej medicíny, kam prichádzajú pacienti z celého Slovenska. Táto metóda je novinkou aj v moderných krajinách a opäť sa ukazuje, aká veľká výhoda je mať všeobecnú a špecializovanú nemocnicu pod jednou strechou.

„Multiodborový prístup nie je pre nás iba víziou, ale každodennou realitou. Vďaka fungovaniu nemocnice a kardiocentra pod jednou strechou dokážeme poskytnúť pacientom riešenia, ktoré by inde znamenali komplikácie či oneskorenia. Spoluprácu a odbornosť premieňame na záchranu životov,“ dopĺňa prof. MUDr. František Sabol, PhD., MPH, MBA, ktorý ako generálny riaditeľ oboch zariadení aktívne podporuje ich odborné prepojenie a rozvoj multidisciplinárnej medicíny.

Kontakt neslúži na objednávanie pacientov na vyšetrenie, očkovanie, testovanie a zasielanie výsledkov vyšetrení.

Kontakty na všetky spoločnosti a zdravotnícke zariadenia Skupiny AGEL nájdete v zozname spoločností Skupiny AGEL

Autor: Nemocnica AGEL Košice-Šaca

Tehotnej Čepelovej pomohli v nemocnici v Šaci. Lekári spojili sily, porodila zdravého synčeka

25. 4. 2025, 22:00, Zdroj: kosice.korzar.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 54 037 GRP: 1,20 OTS: 0,01 AVE: 738 EUR

Tehotnej Čepelovej pomohli v nemocnici v Šaci. Lekári spojili sily, porodila zdravého synčeka

Bola nervóznejšia ako pred zápasom.

Na operačnú sálu Kardiocentra AGEL Košice-Šaca priviezli niekdajšiu 50. tenisovú hráčku sveta Janu Juhászovú Čepelovú s diagnózou placenta previa accreta, ktorá je známa ako jedna z najzávažnejších komplikácií tehotenstva.

Vďaka unikátnej spolupráci lekárov Nemocnice AGEL Košice-Šaca a Kardiocentra AGEL Košice-Šaca sa mimoriadne rizikové tehotenstvo známej slovenskej tenistky skončilo bezpečným pôrodom zdravého bábätka.

Zhovárali sme sa čerstvou mamičkou Čepelovou a prednostom Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Nemocnice AGEL Košice-Šaca doc. MUDr. Erikom Dosedlom, PhD., MBA. Ako prvú sme vyspovedali našu úspešnú tenistku.

Prezradíte nám, ako prebiehalo vaše druhé tehotenstvo?

Bolo bezproblémové. Nemala som žiadne ťažkosti. Počas ultrazvuku sa však zistilo, že mám nízko položenú placentu, ktorá sa do konca tehotenstva nepohla, čo predstavovalo určité riziká, a preto som musela podstúpiť náročnú operáciu. Cisársky rez mi vykonali v kardiocentre, kde bol na mňa pripravený skvelý tím lekárov. Zásluhou Kardiocentra AGEL Košice-Šaca a Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Nemocnice AGEL Košice-Šaca, na čele s prednostom doc. MUDr. Erikom Dosedlom, PhD., MBA, mám zdravého synčeka.

Ako ste už sama naznačili, váš druhý pôrod bol mimoriadne náročný a vyžadoval si unikátnu spoluprácu gynekológov a kardiológov, necítili ste pred takýmto komplikovaným zákrokom obavy?

Keď človek príde do nemocnice deň vopred, začína pociťovať stres. Keďže som mala za sebou už jeden cisársky rez, vedela som do čoho idem. Prednosta Dosedla, ktorý priviedol na svet aj moje prvé dieťa, mi všetko dopredu vysvetlil, takže som sa na to vedela pripraviť a brala som to vážne.

Keď ma priviezli na sálu a videla som tam tak veľa personálu, nebolo mi všetko jedno. Na začiatku operácie sme sa s operačným tímom zoznámili a stres začal opadať. Verila som, že to zvládnem. Bola som však nervóznejšia, ako pred zápasom, pretože išlo o viac, ako v tenise. Veľká vďaka patrí aj primárovi z kardiocentra MUDr. Martinovi Bujdošovi, ktorý svoju časť zákroku zvládol super, a sestričkám. Keď ma prebudili z narkózy, presunuli ma na JIS-ku.

Ako sa teraz cítite?

Po pôrode sa cítim každou hodinou lepšie, regenerácia po cisárskom nie je hneď, ale verím, že o dva až tri dni to bude ideálne.

Do rúk našich gynekológov ste sa zverili už po druhýkrát. Ako vnímate rozdiel medzi prvým a druhým pôrodom?

Nemocnica AGEL Košice-Šaca, do ktorej som prišla na odporúčanie známych, mi bola sympatická už od prvého ultrazvuku. Videla som, že je to moderná nemocnica, ktorá poskytuje skvelé služby, mamičky majú možnosť ubytovať sa na nadštandardných izbách a otecko môže zostať aj pri pôrode. V čase môjho prvého pôrodu bola korona, takže to bolo oveľa ťažšie. Neboli povolené návštevy a aj celková situácia bola náročnejšia. S nemocnicou som však bola veľmi spokojná, aj preto som sa sem vrátila. Mohla som si vybrať pôrodníka, v apartmáne som sama a aj manžel mohol byť pri pôrode.

Hovorí sa, že do tretice všetko dobré. Plánujete ešte rozširovať svoju rodinu alebo návrat ku kariére?

Doma mám dcérku, teraz sa mi narodil chlapec, rodina je kompletná a verím, že aj zdravá a že to tak aj zostane. Chcem sa ešte raz poďakovať všetkým lekárom a sestričkám, ktoré sa o mňa aj synčeka starajú. Cítim sa tu ako v hoteli. Na túto nemocnicu budem mať len pozitívne spomienky. Ako matka dvoch detí už neplánujem návrat na tenisový okruh, ale, keď mi to zdravotný stav dovolí, začnem opäť športovať. Aspoň na tej amatérskej úrovni.

Doc. MUDr. Erik Dosedla, PhD., MBA

Narodil sa v Humennom. Je prednostom Gynekologicko-pôrodníckej kliniky a medicínskym riaditeľom Nemocnice AGEL Košice-Šaca, docentom na Lekárskej fakulte **UPJŠ**, odborníkom v oblasti perinatológie, ultrazvukovej diagnostiky a robotickej chirurgie.

Multidisciplinárny tím na hybridnej operačnej sále.

Mohli by ste, prosím, čitateľom vysvetliť, prečo je diagnóza PPA nebezpečná? Aký častý je jej výskyt?

Placenta previa accreta, ktorá je známa ako jedna z najzávažnejších komplikácií tehotenstva pre extrémne riziko život ohrozujúceho krvácania, predstavuje uloženie placenty nízko nad krčkom maternice s prerastaním do steny maternice alebo až okolitých orgánov.

Z toho dôvodu je odľučovanie placenty po pôrode plodu sťažené až nemožné, a veľmi často sprevádzané masívnym krvácaním. V niektorých prípadoch sa tieto dve diagnózy môžu aj prelínať, čím sa riziko stavu ešte zvyšuje. Pomerne častý výskyt, asi 1 prípad na 1200 pôrodov, v súčasnosti súvisí s narastajúcim počtom operačných výkonov na maternici.

Ako sa diagnostikuje, je možná nejaká prevencia ?

Diagnostika je založená skoro výlučne na expertnom ultrazvukovom vyšetrení v III. trimestri tehotnosti. Prevencia vzniku takéhoto uloženia placenty nie je známa, rozhodujúci je špecifický manažment gravidity, príprava na pôrod, ako aj metóda pôrodu. Táto diagnóza je absolútnou indikáciou na pôrod cisárskym rezom.

Mohli by ste čitateľom priblížiť prípravu a priebeh samotného výkonu?

Pred operačným výkonom bolo dôležité si s celým tímom zjednotiť postupy a naplánovať harmonogram intervencií, ktoré pacientka podstúpi. Nesprávne načasovanie pôrodných a angiologických intervencií by skončilo pre plod fatálne.

V kritickej fáze intervenčný tím vedený primárom Bujdošom pomocou balónikov dočasne uzatvoril panvové artérie, zabránil tým masívnemu krvácaniu a nám tak umožnil bezpečne dokončiť pôrod. Intenzívny monitoring životných funkcií matky a dieťaťa počas celej procedúry zabezpečoval tím OAIM vedený primárom Blanárom, o dieťa sa po pôrode postaral neonatológ primár Kapec.

Vďaka súhre celého „15-členného orchestra“ sa podarilo priviesť na svet zdravé dieťa, zabrániť masívnej strate krvi a čo je mimoriadne dôležité, zachovať maternicu pacientky, čím sa ochránilo jej reprodukčné zdravie. Celému tímu aj touto cestou ďakujem za vysokú mieru profesionalizmu.

Realizuje sa na Slovensku veľa takýchto kombinovaných multidisciplinárnych pôrodov?

Tento kombinovaný hybridný operačný výkon sa na Slovensku vykonáva veľmi zriedkavo, je mimoriadne náročný na erudíciu, materiálno-technické vybavenie a spojenie odborníkov viacerých medicínskych odborností. Môžem s pocitom hrdosti konštatovať, že nám sa podarilo vytvoriť multidisciplinárny tím Gynekologicko-pôrodnicej kliniky Nemocnice AGEL Košice-Šaca a Kardiocentra AGEL Košice-Šaca, pripravený riešiť aj raritné a mimoriadne komplikované klinické prípady.

Povedali ste, že sa v slovenských podmienkach jedná o raritný postup. Mali ste sa s kým poradiť?

Sme členmi medzinárodnej spoločnosti pre manažment patológií placenty, komplikované prípady ako bol tento navzájom konzultujeme.

Ako by ste v podobnom prípade postupovali, keby ste nemali k dispozícii multidisciplinárny tím?

Pacientku by sme adekvátne pripravili k operačnému výkonu, objednali by sme dostatočne veľké zásoby krvných derivátov. Samotný výkon by prebiehal na štandardnej operačnej sále gynekologicko-pôrodnicej kliniky a v závislosti od priebehu operácie a krvnej straty, by sme v konečnom dôsledku museli pristúpiť až k radikálnemu výkonu vo forme hysterektómie, teda odstráneniu maternice. Tento výkon je pri masívnom krvácaní poslednou možnosťou záchrany života rodičky.

Prečo bolo nutné vykonať pôrod na operačnej sále v kardiocentre?

Jedine hybridná sála kardiocentra svojím materiálno-technickým a personálnym vybavením ponúka možnosti realizácie hybridného výkonu, ktorý spočíva v kombinácii intervenčného a aj operačného výkonu.

Bol to prvý taký výkon, ktorý ste v Nemocnici AGEL Košice-Šaca realizovali?

Ide už o druhý prípad, kedy sa, ako s úsmevom v Šaci hovoríme, „dieťa narodilo v kardiocentre“.

Gynekologicko-pôrodnica klinika, ktorú vediete, patrí k vyhľadávaným pracoviskám s nadregionálnou pôsobnosťou. Pripravujete pre svoje pacientky v najbližšom období niečo nové?

Naša klinika je dynamickým pracoviskom, na ktorom vykonávame široké spektrum diagnostických a liečebných výkonov. Ako jediné pracovisko na východnom Slovensku vykonávame robotické operácie nezhubných, ako aj zhubných ochorení.

Plánujeme pokračovať v rozšírení spektra indikácií v robotickej operatíve. Snažíme sa byť čo najbližšie k rodičkám a poskytnúť im príjemné, intímne prostredie pri ich pôrode v rámci konceptu MODERNEJ EMPATICKEJ PÔRODNICE.

MUDr. Martin Bujdoš

Rodák z malej dedinky Chotča pri Stropkove vyštudoval medicínu na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Pôsobil na viacerých pracoviskách intervenčnej angiológie, od roku 2022 pôsobí v Kardiocentre AGEL Košice-Šaca vo funkcii primára angiologického oddelenia. So svojím mladým tímom sa v kardiocentre špecializuje na zavádzanie a rozvoj moderných intervenčných endovaskulárnych výkonov.

Docent Dosedla a primár Bujdoš po výkone.

Pôrod v kardiocentre asi nie je celkom bežná vec. Ako ste sa naň pripravovali?

Potrebovali sme zabezpečiť súhru štyroch špecialistov – gynekológa, intervenčného angiológa, anestéziológa a neonatológa, a to všetko nie na klasickej pôrodnej sále, ale na našej hybridnej intervenčnej sále. Museli sme byť pripravení na akékoľvek komplikácie, ktoré mohli nastať. V ten deň sme úplne prerušili náš bežný program a celý intervenčný tím sa sústredil výhradne na tento jedinečný pôrod.

Mohli by ste vysvetliť, aká bola vaša úloha pri pôrode?

Našou úlohou bolo dočasne a reverzibilne zastaviť tok krvi do ciev maternice v 3. dobe pôrodnej. Teda po pôrode bábätko a pred pôrodom placenty. U niektorých pacientok s nevhodne uloženou alebo invazívnou placentou je toto obdobie najviac rizikové pre vznik život ohrozujúceho krvácania.

Patríte k skúseným intervenčným angiológom, bol napriek tomu tento výkon pre Vás niečím výnimočný?

Určite áno. Práve pre takéto výnimočné momenty milujem medicínu. Sme zvyknutí robiť endovaskulárne zákroky denne, najmä u starších pacientov s cukrovkou alebo inými srdcovo-cievnymi ochoreniami. Ale zákrok u tehotnej pacientky je extrémne raritný. Bolo nevyhnutné všetko precízne načasovať tak, aby sme ochránili mamičku aj bábätko. Zároveň sme nemohli použiť lieky na riedenie krvi, ktoré bežne pri týchto výkonoch podávame. To všetko z tohto zákroku robilo výnimočný zážitok.

V Šaci pracujú odborníci všeobecnej a aj špecializovanej nemocnice pod jednou strechou. V čom je výhoda multidisciplinárneho prístupu pre pacienta, neleziete si tak trochu vzájomne „do kapusty“?

Naopak, práve v tom je naša sila. Angiológia zasahuje do mnohých odborov, pretože cievy zásobujú každý orgán v tele. Byť pod jednou strechou s odborníkmi z rôznych oblastí je veľkou výhodou. Náš generálny riaditeľ, pán profesor Sabol, vytvoril tím nielen skúsených odborníkov, ale aj ľudí, ktorí sú tvoriví a vedia sa flexibilne prispôbiť situácii. Spolupráca s kolegami zo všeobecnej nemocnice je výborná, každý z nás vie, čo má robiť, a výsledkom je komplexná starostlivosť o pacienta. Tento výnimočný pôrod je krásnym príkladom toho, že keď spojíme sily, vieme zvládnuť aj naozaj neštandardné komplikované situácie.

Čo nové pripravujete pre vašich pacientov?

V najbližšej dobe plánujeme zaviesť endovaskulárnu liečbu pacientov s osteoartrózou. Títo pacienti trpia výraznými bolesťami kĺbov a často musia užívať silné analgetiká. Kľúčovým faktorom bolesti je chronický zápal a zvýšené prekrvenie postihnutých oblastí.

My vieme tieto cievy miniinvazívne uzavrieť, čím sa zníži zápal a pacientom sa výrazne uľaví. V našej nemocnici máme špičkovú kliniku muskuloskeletálnej a športovej medicíny, kam prichádzajú pacienti z celého Slovenska. Táto metóda je novinkou aj v moderných krajinách a opäť sa ukazuje, aká veľká výhoda je mať všeobecnú a špecializovanú nemocnicu pod jednou strechou.

Primár Bujdoš, profesor Sabol, docent Dosedla a primár Blanár. Generálny riaditeľ prof. MUDr. František Sabol, PhD., MPH, MBA

„Multiodborový prístup nie je pre nás iba víziou, ale každodennou realitou. Vďaka fungovaniu nemocnice a kardiocentra pod jednou strechou dokážeme poskytnúť pacientom riešenia, ktoré by inde znamenali komplikácie či oneskorenia. Spoluprácu a odbornosť premieňame na záchranu životov,“ dopĺňa prof. MUDr. František Sabol, PhD., MPH, MBA, ktorý ako generálny riaditeľ oboch zariadení aktívne podporuje ich odborné prepojenie a rozvoj multidisciplinárnej medicíny.

Autor: Redakcia Korzára

Slovensko má 75 lekárske hviezd. TOTO sú mená špičkových odborníkov. Je medzi nimi aj váš doktor?

📅 26. 4. 2025, 10:59, Zdroj: istream.sk , Autor: Dominika Mišíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 97 641 GRP: 2,17 OTS: 0,02 AVE: 975 EUR

Slovensko má 75 lekárske hviezd. TOTO sú mená špičkových odborníkov. Je medzi nimi aj váš doktor?

Ilustračná fotografia (Zdroj: Pixabay)

Reklama

Magazín zverejnil prestížny zoznam 75 najlepších lekárov a lekárk na Slovensku, ktorí vynikajú nielen odbornou zručnosťou, ale aj ľudským prístupom a rešpektom v odbornej komunite. Nechýbajú medzi nimi známe mená z medicínskeho prostredia ani z politickej scény. Zistíte, kto sa dostal medzi elitu slovenského zdravotníctva.

Do rebríčka sa dostalo len to najlepšie

Zoznam vypracoval magazín Forbes v spolupráci so 150 renomovanými odborníkmi z oblasti zdravotníctva. Výber sa opiera o prísne kritériá, odborné aj etické kvality, aktívna prax na Slovensku a rešpekt nielen doma, ale aj v zahraničí. Výsledkom je elitná skupina 75 lekárov zo 38 rôznych špecializácií, od anesteziológie až po urgentnú medicínu.

Bude vás zaujímať

VIDEO: Obor medzi medveďmi desí svojimi rozmermi a budí rešpekt v srdci Liptova. Zoznámte sa, TOTO je Tatranský Golem

Tretinu tvoria lekárk

Zoznam ukázal, že špičkovou medicínou na Slovensku výrazne hýbu aj ženy. Medzi výnimočné odborníčky patrí napríklad oftalmologička Nora Majtánová z Nemocnice sv. Cyrila a Metoda, alebo onkologička Andrea Škripeková, ktorá sa špecializuje na paliatívnu medicínu. Zaujímavosťou je, že práve Škripeková je manželkou známeho politika Branislava Škripeka (KDH).

Kto patrí medzi najväčšie mená slovenskej medicíny?

Z verejne známych lekárov sa do rebríčka dostal napríklad detský kardiochirurg Matej Nosál z Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb, kardiológ Peter Hlivák, či neurochirurg Vladimír Kaľuch. Z ortopédov vynikajú Andrej Švec a Peter Polan, medzi onkológmi sú zas silné mená ako Michal Mego alebo Alexandra Kolenová.

Zoznam pokrýva kľúčové medicínske oblasti:

Kardiológia a kardiochirurgia Onkológia Pediatria a neonatológia Ortopédia Gynekológia, urológia a všeobecná medicína

Ľudské príbehy za menami

Za každým menom sa skrýva roky trvajúce štúdium, desiatky zachránených životov a stovky spokojných pacientov. Zoznam je zároveň dôkazom toho, že aj slovenské zdravotníctvo má svojich hrdinov v bielych plášťoch, známych i menej známych, ale rovnako výnimočných.

Chcete vedieť, či sa tam nachádza aj váš doktor alebo doktorka? Celý zoznam nájdete nižšie:

Jozef Valky – anesteziológia a intenzívna medicína, Nemocnica F. D. Roosevelta, Banská Bystrica Roman Záharec – anesteziológia a intenzívna medicína, Nemocnica Ružinov, Univerzitná nemocnica Bratislava Ivar Vacula – angiológia, Angiologická-interná ambulancia, Vasa-Care, Trnava Martin Koščo – angiológia, VÚSCH, Košice Igor Šinák – cievna chirurgia, Univerzitná nemocnica Martin Katarína Jakubová – čelustná ortopédia, Súkromná ambulancia AZS-Kapedent, Nitra Andrej Thurzo – čelustná ortopédia, Klinika ortodontie, regeneratívnej a forenzej stomatológie LF UK; klinika Sangre Azul, Bratislava Dušan Buchvald – dermatovenerológia, NÚDCH, Bratislava František Horn – detská chirurgia, NÚDCH, Bratislava Milan Kokavec – detská ortopédia, NÚDCH, Bratislava Juraj Payer – endokrinológia, Nemocnica Ružinov, Bratislava Ivica Lazúrová – endokrinológia, Univerzitná nemocnica Louisa Pasteura, Košice; Lekárska fakulta **UPJŠ** Košice Henrieta Halmová – endokrinológia a osteodenzitometria, Vnútorné lekárstvo, Lučenec Peter Bánovčin ml. – gastroenterológia, Univerzitná nemocnica Martin Boris Pekárek – gastroenterológia, NOÚ, Bratislava Mária Čechová – geriatria a interná medicína, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, Nitra Mikuláš Redecha – gynekológia a pôrodnictvo, Nemocnica Bory, Bratislava Alexandra Krištúfková – gynekológia a pôrodnictvo, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Bratislava Angelika Bátorová – hematológia a transfúziológia, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Bratislava Alexander Varga – hematológia a transfúziológia, Fakultná nemocnica s poliklinikou, Nové Zámky Marcela Skraková – hematológia a transfúziológia, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Bratislava Martin Lučenič – hrudníková chirurgia, Nemocnica Ružinov, Bratislava Miroslav Janík – hrudníková chirurgia, Nemocnica Ružinov, Bratislava Daniel Pindák – chirurgia, NOÚ, Bratislava Alexander Ferko – chirurgia, Nemocnica Bory, Bratislava Pavol Kristian –

infektológia a tropická medicína, Univerzitná nemocnica L. Pasteura, Košice Štefan Zamba – infektológia a tropická medicína, Nemocnica s poliklinikou Š. Kukuřu Michalovce Martin Studenčan – kardiológia, VÚSCH, Košice Peter Hlivák – kardiológia, NÚSCH, Bratislava Michal Hulman – kardiológia, NÚSCH, Bratislava Matej Nosál – kardiochirurgia, Detské kardiocentrum NÚSCH Svetlana Hadvábová – klinická imunológia a alergológia, Alergo H2B, Komárno Radovan Košturiak – klinická imunológia a alergológia, Ambulancia klinickej imunológie a alergológie, Nitra Peter Pružinec – klinická imunológia a alergológia, Nemocnica Staré Mesto, Bratislava Adriána Liptáková – mikrobiológia, Mikrobiologický ústav LF UK a UNB, Bratislava Mirko Zibolen – neonatológia, Univerzitná nemocnica Martin Klaudia Demová – neonatológia, Fakultná nemocnica s poliklinikou Nové Zámky Katarína Maťašová – neonatológia, Univerzitná nemocnica Martin Zuzana Straussová – nefrológia FMC – dialyzačné služby, Nitra Vladimír Kaľuch – neurochirurgia, Univerzitná nemocnica L. Pasteura, Košice Jana Poláková Mištinová – rádiológia, Rádiologická klinika LFUK a NÚSCH, Bratislava Martin Žlnay – reumatológia, Národný ústav reumatických chorôb, Piešťany Pavol Veselý – oftalmológia, Veselý očná klinika, Bratislava; Lekárska fakulta UK, Bratislava Nora Majtánová – oftalmológia, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Bratislava Marek Káčerík – oftalmológia, Fakultná nemocnica, Trenčín; Vidissimo, Trenčín Andrej Švec – ortopédia, Nemocnica Ružinov a Nové Medissimo – Sport Clinic, Bratislava Peter Polan – ortopédia, Nemocnica Agel, Košice-Šaca Marek Lacko – ortopédia, Nemocnica L. Pasteura, Košice Boris Šteňo – ortopédia, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Bratislava Silvia Vajcziková – ortopédia, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Bratislava Miroslav Tedla – otorinolaryngológia, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Bratislava Michal Mego – onkológia, NOÚ, Bratislava Alexandra Kolenová – onkológia, NÚDCH a LF UK, Bratislava Mária Rečková – onkológia, Národný onkologický inštitút, Bratislava Stanislav Špánik – onkológia, Onkologický ústav sv. Alžbety, Bratislava Ivana Dedinská – orgánové transplantácie, Univerzitná nemocnica Martin Zuzana Žilinská – orgánové transplantácie, Univerzitná nemocnica, Bratislava Kristína Križanová – paliatívna medicína, Mobilný hospic sv. Kataríny Labouré, Bratislava Andrea Škripeková – paliatívna medicína, NOÚ, Bratislava Miloš Jeseňák – pediatria, Univerzitná nemocnica Martin Jaroslav Fábry – pediatria, NÚDTaRCH, Dolný Smokovec Jozef Ulianko – plastická chirurgia, Nemocnica F. D. Roosevelta, Banská Bystrica Drahomír Palenčár – plastická chirurgia, Nemocnica Ružinov, Bratislava Štefan Laššán – pneumológia a ftizeológia, Nemocnica Ružinov, Bratislava Mária Drugdová – pneumológia a ftizeológia, Pneumo-Alergo centrum, Bratislava Želmíra Macejová – reumatológia, Lekárska fakulta **UPJŠ**, Košice Alexander Mayer – riadenie vo verejnom zdravotníctve, Univerzitná nemocnica, Bratislava Attila Gányovics -urgentná medicína, Stanica záchrannej zdravotnej služby, RLP Rimavská Sobota Táňa Bulíková – urgentná medicína, LSE – Life Star Emergency, stanica záchrannej zdravotnej služby, RLP Senec Ivan Minčík – urológia, Urologická klinika Univerzitná nemocnica L. Pasteura, Košice Ladislav Macko – urológia, Urocentrum, Levice Tomáš Málek – urológia, Nemocnica Ružinov, Bratislava Ľubomír Skladaný -vnútorné lekárstvo, Nemocnica F. D. Roosevelta, Banská Bystrica Adriana Šimková – všeobecné lekárstvo, Duo medical, Pezinok Jana Bendová – všeobecné lekárstvo, Ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, Veľký Biel

Newsletter

Reklama

Ďakujeme, že nás čítate.

Ak máte zaujímavé nápady na témy, o ktorých by sme mohli písať alebo ste našli v článku chyby, neváhajte nás kontaktovať na [javascript protected email address]

Zdieľajte s priateľmi

Autor: Dominika Mišíková

Zázračné tabletky neexistujú. Skutočná liečba obezity tkvie v niečom inom

26. 4. 2025, 14:59, Zdroj: standard.sk, Autor: Miroslava Pavlíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 29 718 GRP: 0,66 OTS: 0,01 AVE: 796 EUR

Zázračné tabletky neexistujú. Skutočná liečba obezity tkvie v niečom inom

Viac ako 60 percent Slovákov podľa posledných štatistík trpí nadváhou alebo obezitou. Ako pre Štandard spresňuje kardiológ, internista a obezitológ Ivan Majerčák z Centra pre liečbu obezity Lekárskej fakulty UPJŠ Košice, dve tretiny ekonomicky činnej dospeléj populácie jednu z nich majú.

Človek žijúci s obezitou podľa neho veľmi často nevie, že je vlastne pacientom s týmto ochorením. Inak povedané, pacienti ju nevnímajú ako chorobu a tá ňou podľa neho jednoznačne je. Štatistiky podľa lekára dokazujú, že najviac skracuje život a spôsobuje takmer polovicu rakovinových ochorení.

Dodáva, že to, že je obezita choroba, je celosvetovo akceptovaný fakt. Ide dokonca o chronické celoživotné ochorenie. „Prirovnajte si to k alkoholikovi. Chuť na sladké, heroín, kokaín a alkohol je na tom istom mieste v mozgu, čiže človek, abstínujúci alkoholik, je do konca života alkoholikom, len abstínuje,“ prízvukuje Majerčák s dôvetkom, že pacient s obezitou má taktiež celoživotné ochorenie a potrebuje sa oň starať.

Ľudia podľa neho často ani nevedia, že sú chorí. „Keď máte zvýšený cukor, tak pôjdete za diabetológom, ale hneď ako máte chorobu, ktorá sa volá obezita, tak si myslíte, že vám pomôže diéta od kaderníčky,“ dodáva.

Mohlo by Vás zaujímať Na svete je už viac obéznych než podvyživených ľudí, zistila štúdia WHO

Medikamentózna liečba pomáha

Lekári od roku 2023 evidujú niekoľkonásobný nárast užívateľov, ktorí sa rozhodli redukovať svoju váhu prostredníctvom liekov, ktoré znižujú chuť do jedla, blokujú vstrebávanie tukov v črevách či ovplyvňujú mozgovú centrálnu chuť do jedla, centrálnu hladu a sýtosť alebo aj takzvané „centrum odmeňovania“.

Nie sú však lieky ako lieky. Na trhu je veľké množstvo voľnopredajných prípravkov a výživových doplnkov. „Väčšina ľahostajných gebuzín ponúka zázrak, ktorý zjete, nemusíte nič robiť a budete štíhla ako Twiggy. A toto náš mozog chce počuť,“ hovorí Majerčák o reklamovaných diétach a voľnopredajných „zázračných tabletkách na chudnutie“.

Obrat predaja takýchto „bludov na chudnutie“ sa podľa neho odhaduje na 14 až 15 miliárd dolárov (zhruba 13 miliárd eur). Obezitológ však prízvukuje, pri správnej ordinácii liekov na liečbu vysokej hmotnosti, ktoré sú však viazané na lekárske predpis, nemôže dôjsť ku poškodeniu životne dôležitých orgánov.

„Existujú lieky indikované napríklad na liečbu diabetu druhého typu, teda cukrovky. Liek ordinuje diabetológ a často sa objavajú pacienti, ktorí ho chcú užívať na inú diagnózu,“ dodáva s dôvetkom, že ak však pacient užíva liek na inú diagnózu, môže to priniesť aj nežiaduce účinky.

Mohlo by Vás zaujímať Lieky na chudnutie valcujú trh. Otázniky vzbudzujú ich vedľajšie účinky

Obezita nie je zvýšená hmotnosť

Majerčák, ktorý je zároveň aj prezidentom Ligy proti obezite, vysvetľuje, že obezita nie je zvýšená hmotnosť. Ako choroba je definovaná ako zvýšené množstvo tuku v organizme. „Ja vám nebudem liečiť hmotnosť, ja vám budem znižovať množstvo tuku, ktoré spôsobuje to, že nás tá choroba zabíja,“ spresňuje lekár, ktorý sa jej liečbe venuje 25 rokov.

„Liek nedokáže schudnúť za vás. On vám vie pomôcť,“ hovorí o bezpečnom redukovaní váhy a teda znižovaní tuku v organizme. Dodáva, že náš „velín“ máme v mozgu. Tam fungujú centrálna sýtosť, hladu, odmeňovania, ktoré sú ovplyvňované hormónmi.

A práve takéto lieky dokážu ovplyvniť tieto hormóny, ktoré následne zacielia na pocity sýtosť a hladu. „My máme druhý mozog v bruchu, čiže keď sa najeme, črevo pošle signál do mozgu, že sme sa dobre najedli. Ale keď to zjeme za tri minúty, tak to nestihne,“ približuje obezitológ.

Na margo liekov dodáva, že každý z nich funguje na inom princípe. „U jedného máte napríklad pocit, že ste sa dobre najedli,“ objasňuje účinky medikamentózneho liečby lekár a spomína aj ďalšie lieky, ktoré sú zase na takzvané „hedonické jedenie“. „To znamená, že človek nie je hladný, len 'snorí',“ objasňuje odborník.

Obezitu potrebuje pacient chcieť riešiť

Ak sa pacient rozhodne s obezitou zatočiť, je podľa lekára zhruba dva roky na intenzívnej liečbe, pričom sa mu mení stravovací vzorec, naordnuje pohybová aktivita, podľa stupňa obezity môže užívať nejaké lieky alebo môže podstúpiť operáciu.

Len čo schudne, prichádza ďalšia fáza. Musí si dať pozor, aby nenastal relaps – to znamená udržať si zmenený životný štýl. Práve tu je veľkým prínosom psychoterapia, ktorá vo veľkej miere pomáha udržať zmenu života v stravovaní či v pohybe.

„Máte dve pacientky, ktoré majú rovnaký stupeň obezity. Obe majú 150 kilogramov. Jedna sa prejedá, keď je v strese a druhá v strese nevypije ani pohár vody. Tá sa odmeňuje stravou,” dáva do pozornosti jednoduchý príklad.

Keďže má zároveň atestáciu z psychoterapie, využíva ju v rámci liečby. K spomínaným pacientkam totiž podľa neho, aj napriek tomu, že majú rovnakú váhu, treba pristupovať inak. Kým u tej prvej treba vyriešiť zvládnutie stresu inak ako jedlom, druhá sa potrebuje naučiť, ako sa môže inak odmeňovať.

Nadváha a obezita. Foto: Profimedia

Pri liečbe a preventívnych opatreniach je potrebné brať do úvahy takzvané spúšťače jedla. Medzi vonkajšie patrí vôňa jedla, a to, ako dobre vyzerá. Vnútrotnými sú smútok alebo „zajedanie samoty”.

Ľudia podľa Majerčáka nepoznajú často svoje spúšťače jedla. A aj v tom, ako na to prísť, kde ten „problém v nich tkvie”, im vie pomôcť práve medicína-lekár. „Jedlo je totiž často výborné antidepresívum. Keď sa dobre najete, ako vám je dobre, nie?” kladie rečnícku otázku.

Ako dlho pacienti lieky užívajú, závisí podľa neho od stupňa obezity. „Môže to byť šesť mesiacov, môžu to byť dva, tri roky,” dodáva s tým, že to závisí niekedy aj na finančnej limitácii konkrétneho pacienta, keďže si väčšinou lieky hradí sám.

„My nemáme pacienta, ktorého by sme nevedeli vyliečiť. Ja neviem pomôcť len človeku, ktorý nechce,” vraví s tým, že obezita je liečiteľné ochorenie a pacient sa potrebuje chcieť liečiť. „Potom prídu aj výsledky,” dopĺňa.

Veľký problém je vzostup tohto ochorenia u detí. „To, čo nám dramaticky rastie, je detská obezita. Odhaduje sa, že do roku 2035 bude detských pacientov o 100 percent viac,” vyčísľuje s dôvetkom, že na Slovensku je registrovaný aj jeden injekčný liek, ktorý pediatri môžu predpísať už 12-ročným deťom.

To, či dieťa bude v dospelosti trpieť obezitou, závisí podľa neho od mnohých faktorov. Začína to už len tým, čo žena jedla rok pred počatím, akú hmotnosť mala v čase počatia, koľko pribrala počas tehotenstva, či sa dieťa narodilo spontánnym pôrodom alebo cisárskym rezom, ako dlho bolo kojené a dokonca aj od toho, aké baktérie vyrástli v jeho čreve počas prvých troch rokov života. „Ak by som obezitu u dieťaťa chcel riešiť, tak už pred počatím,” dodáva.

Lieky na cukrovku sú na ňu aj určené

Fenoménom súčasnosti sú ľudia s kilami navyše, ktorí v snahe po rýchlom chudnutí majú záujem o lieky primárne určené na niečo iné, a teda na cukrovku. Siahajú po nich najmä preto, že pomáhajú aj pri redukovaní váhy.

Pred takýmto chudnutím, ktoré nie je indikované lekárom na základe diagnózy, upozorňuje aj Štátny ústav pre kontrolu liečiv.

Na Slovenskom trhu sú podľa inštitúcie dostupné lieky s obsahom liečiva semaglutid (Ozempic, Wegovy a Rybelsus) a lieky s obsahom liečiva liraglutid (Saxenda, Xultophy a Victoza). „Všetky uvedené lieky sú viazané na lekársky predpis a sú indikované na liečbu diabetu druhého typu, prípadne riadne diagnostikovanej obezity,” dopĺňa ústav.

Mohlo by Vás zaujímať: Stovky ľudí v USA žalujú výrobcu Ozempicu na cukrovku. Po požití oslepli či ochrnuli

„V prípade, že vám nebolo diagnostikované ochorenie, na ktoré sú lieky indikované, prínosy liekov nemusia prevažovať nad potenciálnymi rizikami ich nežiaducich účinkov,” apeluje úrad a okrem tráviacich ťažkostí spomína aj vážnejší zápal pankreasu.

Štatistiky sú alarmujúce a dopyt rastie, farmaceutické spoločnosti neustále vyvíjajú nové medikamenty. Nedávno firma Pfizer ukončila vývoj nádejnej tabletky na chudnutie danuglipron, a to pre možné poškodenie pečene u pacienta počas klinických testov.

Spoločnosť informovala, že „predchádzajúce pokusy s verziou podávanou dvakrát denne skončili pre silné vedľajšie účinky ako nevoľnosť a vracanie”.

Mohlo by Vás zaujímať: Pfizer odstupuje z trhu chudnúcich liekov. Pacientovi poškodil pečeň

Štandard sa zaujímal o konkrétne čísla v súvislosti s liečbou obezity na Slovensku. Všeobecná zdravotná poisťovňa za rok 2024 evidovala liečbu liekmi Ozempic a Rybelsus u 11 762 pacientov. Počet užívateľov aj v roku 2025 stúpol, a to markantne. Len za prvé tri mesiace poisťovňa uvádza číslo 10 477 pacientov.

Podľa tabuľky, ktorú pre Štandard zaslalo aj Národné centrum zdravotníckych informácií, je vidieť nárast v užívaní už spomínaného Ozempicu.

Porovnanie rokov 2021 – 2022 v spotrebe lieku Ozempic. Foto: NCZI

Kým v roku 2021 sa predalo niečo vyše 63-tisíc balení, v roku 2023 to už bolo takmer 139-tisíc. Posledný údaj je z roku 2024, keď spotreba lieku Ozempic dosiahla úroveň skoro 100-tisíc predaných balení za pol roka.

Spotreba lieku Ozempic v 1. polroku 2023 a 1. polroku 2024. Foto: NCZI

Príbehy ľudí sa rôznia

Štandard oslovil ľudí, ktorí bojujú s nadváhou a obezitou a majú skúsenosti s práve spomínanými liekmi. Kým niektorí cukrovku majú, iní nie. Ich mená má redakcia k dispozícii, pre citlivosť témy chcú však zostať v anonymite.

„Mounjaro som začala užívať 1. septembra 2024 s váhou 106 kilogramov. Teraz mám 79 kíl. Chudla som jedno kilo za týždeň,” znie pozitívna skúsenosť ženy, ktorá žije v Anglicku a tam za liek platí 169 libier za mesiac (197 eur). Ako dodáva, teraz jej chudnutie už ide pomalšie a žiadny vedľajší efekt nepociťuje.

Ďalšia mladá žena má niečo cez 30 rokov. Asi do 20 rokov mala svoju váhu, ako hovorí, v norme. „Potom som začala pracovať, sedavá práca, málo pohybu, nejako sa to jedno s druhým nabaľovalo a zrazu som mala + 40 kíl,” vraví. Po pôrode sa jej paradoxne podarilo schudnúť, ale keďže trpela vlčím hladom, čísla na váhe sa jej rýchlo vrátili späť.

Všeobecná lekárka jej na rovinu povedala, že na Slovensku je extrémne málo dobrých obezitologických ambulancií a aj tie dobré sú plné. „Dohodli sme sa, že ma bude monitorovať, urobila mi kopu odberov, vysvetlila možnosti a dala mi na výber Mounjaro a Saxendu,” uvádza pacientka, ktorá si po konzultácii s lekárkou vybrala lacnejšiu Saxendu.

„Pocity hladu tam stále trochu sú, ale oproti tomu, čo som zažívala, je to lepšie,” vraví.

Prvých pár dní jej bolo trochu ťažšie na žalúdku, ale neskôr nepríjemné príznaky vymizli. „Váhu mám zatiaľ mínus tri kilogramy, ale je to len mesiac odkedy Saxendu užívam,” vraví s tým, že si liek dennodenne pichá injekčným perom.

Mohlo by Vás zaujímať Držite diéty? Vedci tvrdia, že ich úspešnosť je nízka a vyvolávajú zdravotné poruchy

Momentálne platí 130 eur za balenie, keďže jej ho poisťovňa nehradí. „Saxenda sa pichá každý deň, je to lacnejšia varianta, ale účinnosť sa pohybuje okolo osem až desať percent,” dodáva.

Myslí si, že Mounjaro je silnejšie, pričom sa pichá raz za týždeň, no s väčšou účinnosťou, a to 15 až 20 percent. „Cena je niekoľkonásobná oproti Saxende. Pri najsilnejšej dávke sa bavíme o približne tisícke eur mesačne,” spresňuje.

Je si vedomá toho, že lieky za ňu tuky páliť nebudú. „Tieto iba tlmia chuť do jedla a v prípade Mounjara aj regulujú hladinu inzulínu. Strava a pohyb je stále kľúčová pre zhodenie,” dodáva mladá žena s tým, že pridala aj zdravú stravu a silové cvičenie, aby nestratila svalovú hmotu.

„Ak toto nemáš v hlave upratané, zbytočne budeš vyhadzovať do vzduchu peniaze za lieky, ktoré ti v konečnom dôsledku nepomôžu,” tvrdí s dôvetkom, že sú výborný pomocník, zbytočne demonizovaný a nie je to podľa nej žiadna skratka pre chudnutie.

„Odmakať si to musíš stále rovnako. Ja ich mám predpísané preto, že som trpela neskutočným vlčím hladom aj vtedy, keď som mala od nutričnej terapeutky nastavený riadny jedálniček s malým kalorickým deficitom,” uzatvára.

Hmotnosť riešia aj muži

Užívateľom lieku Ozempic je aj mladý muž zo Žiliny, ktorý sa síce narodil s nedonosenou váhou 1,40 kilograma, ale už v šiestich rokoch vážil 55 kíl. Ručička na váhe išla rapidne hore, keď mal nočné zmeny, bol neustále unavený a pil veľa energetických nápojov.

Liek užíva dva mesiace, zatiaľ s najnižšou dávkou. Je si vedomý toho, že je v prvom rade účinný a využívaný na liečbu cukrovku, ktorá bola diagnostikovaná aj jemu.

Ako vraví, chudnutie s týmto liekom je veľmi individuálne. „Sú ľudia, ktorým nič nerobí a ľudia, čo dokázali za sedem mesiacov schudnúť 30 kíl,” tvrdí. „Vážne vedľajšie účinky má len zanedbateľné množstvo ľudí alebo ľudia, ktorí sa naschvál cielene predávajú, ak sa im zdá, že liek prestáva účinkovať,” spresňuje Žilínčan s tým, že u neho sa objavili len mierne.

Dodáva, že ľudia, ktorí sa pri užívaní liekov zabúdajú najesť, dobre neskončia. Podľa neho hrozba „jojo efektu” je v týchto prípadoch naozaj vysoká, ale nie nevyhnutná. Taktiež sú podľa neho nevyhnutné zdravé stravovanie a správna veľkosť porcií. „Telo si po čase na

takýto režim zvykne bez toho, aby malo potrebu sa aj po vysadení liečby vrátiť k nezdravým návykom,” dodáva.

Na otázku, či liek zaberá a už vidí pozitívne výsledky, má jednoznačnú odpoveď: „Funguje, len musíš ho brať doživotne, inak šup kilá naspäť.”

Autor: Miroslava Pavlíková

Zvolen: Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy

26. 4. 2025, 17:39, Zdroj: tasr.sk, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 2 878 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 236 EUR

Zvolen: Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy

Zvolen 26. apríla (TASR) - V kategórii vysokoškolských časopisov získal tento rok Zlaté Štúrovo pero Atteliér z Univerzity svätého Cyrila a Metoda v Trnave. Najlepšie stredoškolské časopisy sú Rozhľad z Považskej Bystrice a Gymoš z Bardejova. Vyhodnotenie bolo v sobotu v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra (KKLŠ) vo Zvolene, ktorá je hlavným organizátorom. Porota Atteliér vyhodnotila ako najlepší vysokoškolský časopis vďaka pútavej grafike a dobrému výberu tém. „Redakcia ich spracováva do viacerých žánrov. Novinári v ňom píšú otvorene o aspektoch, ktoré mladí ľudia v súčasnosti riešia a prežívajú,“ objasnila. Dve druhé miesta v kategórii vysokoškolských časopisov si delia publikácie Pod čiarou (Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava) a Univerzál (Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach). Tretie miesto má Omphalus Martinensis (Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine). Na súťaži sa zúčastnilo i 56 stredoškolských časopisov. Člen poroty Pavol Vitko povedal, že v nich dominovala nová téma. „Predtým to okrem školského života, lásky, cestovania bolo ochorenie COVID-19, potom vojna na Ukrajine a teraz duševné zdravie,“ podotkol. V kategórii Online žurnalistika získali prvé miesto web Atteliér a podcast s názvom Podcast z Fakulty masmediálnej komunikácie Univerzity svätého Cyrila a Metoda v Trnave. „Oba sú dlhodobo najlepšimi vysokoškolskými médiami na Slovensku a kvalitou sa vyrovnávajú aj profesionálnym médiám,“ poznamenala porota. Tento rok sa prihlásilo 64 stredoškolských a vysokoškolských časopisov, 15 online projektov a 65 novinárov. O cenu za rubriky, ktoré pomáhajú zvyšovať finančnú gramotnosť na stredných školách, sa uchádzalo 13 časopisov. Štúrovo pero je najvyššie ocenenie celoslovenskej novinárskej súťaže stredoškolákov a vysokoškolákov. Vyhľadáva novinárske talenty, rozvíja tvorbu školských časopisov, novinárskych žánrov a online žurnalistiky. Rozširuje teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v oblasti žurnalistiky a novinárskej etiky. Rozvíja tiež tvorivé a kritické myslenie. „Vytvára zdravé konkurenčné prostredie na vzájomné porovnávanie výsledkov výučby škôl prostredníctvom žiackej a študentskej tvorby,“ ukončila knižnica. UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam. [tan ima](#)

Autor: TASR

Zvolen: Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy

26. 4. 2025, 17:39, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Zvolen: Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy

Zvolen 26. apríla (TASR) - V kategórii vysokoškolských časopisov získal tento rok Zlaté Štúrovo pero Atteliér z Univerzity svätého Cyrila a Metoda v Trnave. Najlepšie stredoškolské časopisy sú Rozhľad z Považskej Bystrice a Gymoš z Bardejova. Vyhodnotenie bolo v sobotu v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra (KKLŠ) vo Zvolene, ktorá je hlavným organizátorom.

Porota Atteliér vyhodnotila ako najlepší vysokoškolský časopis vďaka pútavej grafike a dobrému výberu tém. „Redakcia ich spracováva do viacerých žánrov. Novinári v ňom píšú otvorene o aspektoch, ktoré mladí ľudia v súčasnosti riešia a prežívajú,“ objasnila.

Dve druhé miesta v kategórii vysokoškolských časopisov si delia publikácie Pod čiarou (Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava) a Univerzál (Filozofická fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**). Tretie miesto má Omphalus Martinensis (Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine).

Na súťaži sa zúčastnilo i 56 stredoškolských časopisov. Člen poroty Pavol Vitko povedal, že v nich dominovala nová téma. „Predtým to okrem školského života, lásky, cestovania bolo ochorenie COVID-19, potom vojna na Ukrajine a teraz duševné zdravie,“ podotkol.

V kategórii Online žurnalistika získali prvé miesto web Atteliér a podcast s názvom Podcastt z Fakulty masmediálnej komunikácie Univerzity svätého Cyrila a Metoda v Trnave. „Oba sú dlhodobo najlepšimi vysokoškolskými médiami na Slovensku a kvalitou sa vyrovnajú aj profesionálnym médiám,“ poznamenala porota.

Tento rok sa prihlásilo 64 stredoškolských a vysokoškolských časopisov, 15 online projektov a 65 novinárov. O cenu za rubriky, ktoré pomáhajú zvyšovať finančnú gramotnosť na stredných školách, sa uchádzalo 13 časopisov.

Štúrovo pero je najvyššie ocenenie celoslovenskej novinárskej súťaže stredoškolákov a vysokoškolákov. Vyhľadáva novinárske talenty, rozvíja tvorbu školských časopisov, novinárskych žánrov a online žurnalistiky. Rozširuje teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v oblasti žurnalistiky a novinárskej etiky. Rozvíja tiež tvorivé a kritické myslenie. „Vytvára zdravé konkurenčné prostredie na vzájomné porovnávanie výsledkov výučby škôl prostredníctvom žiackej a študentskej tvorby,“ ukončila knižnica.

UPOZORNENIE: TASR ponúka k správe zvukový záznam.

tan ima

Autor: TAN

John Milton pred 358 rokmi predal Stratený raj za desať libier

📅 27. 4. 2025, 6:48, Zdroj: teraz.sk , Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 23 307 GRP: 0,52 OTS: 0,01 AVE: 633 EUR

John Milton pred 358 rokmi predal Stratený raj za desať libier

John Milton ho vytvoril už ako slepý.

včera 6:48

Ak si želáte, aby počítač prečítal text článku, použite prehrávač nižšie.

00:00 / 00:00

Bratislava 27. apríla (TASR) – Biblický epos Stratený raj (Paradise lost) básnika Johna Milтона je považovaný za jedno z najväčších literárnych diel napísaných v anglickom jazyku. Vyšlo v roku 1667 a hneď zaznamenalo priaznivý ohlas.

John Milton ho vytvoril už ako slepý. Bol bez práce a zápasil s finančnými problémami. Básnik začal svojej rodine diktovať dielo, ktoré sa navždy zapísalo do dejín umenia. Po dokončení predal Milton autorské práva londýnskeму vydavateľovi Samuelovi Simmonsovi (1640 – 1687) za 5 libier a ďalších 5 libier dostal za predaj každého z troch nasledujúcich vydaní. Z prvého vydania tak získal 10 libier.

Stalo sa tak 27. apríla 1667, teda v nedeľu uplynie 358 rokov od okamihu, keď sa Stratený raj vydal na púť k čitateľom.

„Príbeh, ktorý Milton spracoval v Stratenom raji, je všeobecne známy, preto čitateľ eposu môže svoju zvedavosť z jeho skončenia presmerovať do estetickej oblasti. Má príležitosť vychutnávať nuansy Miltonovho básnického jazyka pri opise diania v Pandemoniu pred stvorením človeka, alebo byť priamo účastný na udalostiach v Raji až pokým z neho neboli vyhnaní prví ľudia,“ povedal pre TASR Marián Andričík, vysokoškolský učiteľ, literárny vedec a prekladateľ, ktorý Stratený raj prebásnil do slovenčiny.

Ide dokonca o prvý slovenský preklad tohto legendárneho diela. Vyšiel v roku 2020 vo vydavateľstve Modrý Peter a Andričík zaň získal viacero ocenení, medzi nimi aj Krištáľové krídlo.

„Popri etických otázkach poslušnosti, hriechu a trestu, ktoré stoja v centre príbehu, sú nemenej zaujímavé alúzie na Miltonove osobné tragédie, napríklad na stratu zraku, či búrlivé spoločenské dianie na území Anglicka v 17. storočí,“ doplnil Marián Andričík, ktorý pôsobí ako prodekan Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

John Milton sa narodil 9. decembra 1608 v Londýne. Pôvodne sa mal stať duchovným, napokon sa však venoval štúdiu teológie, filozofie, umenia a jazykov. Šesť rokov strávil samoštúdiom a zaraďuje sa medzi najvzdelanejších literátov svojej doby. Taliančinu podľa svedkov ovládal ako rodený Talian, v mladých rokoch strávil niekoľko mesiacov v Ríme či Florencii. Stretol sa tu dokonca s astronómom Galileom Galileim.

Milton bol obdivovateľom antickej tragédie, čo potvrdzujú i jeho vlastné slová: „Tragédia v jej antickej podobe bola odjakživa tým najväznejším, najmorálnejším a najprospešnejším zo všetkých literárnych žánrov.“

V roku 1642 sa oženil s Mary Powellovou, s ktorou mal štyri deti. Následkom komplikácií pri pôrode najmladšej dcéry však Miltonova manželka v roku 1652 zomrela, čo básnika hlboko zasiahlo, rovnako ako smrť jeho jediného syna vo veku 15 mesiacov. Od roku 1652 bol Milton celkom slepý pravdepodobne v dôsledku glaukómu. Znovu sa oženil v roku 1656, no po dvoch rokoch ovdovel. Jeho tretia manželka Elizabeth Minshullová sa oňho starala až do jeho smrti 8. novembra 1674.

Zásadné Miltonovo dielo Stratený raj vyšlo prvý raz v roku 1667 v desiatich zväzkoch. Andričíkov preklad vychádza z druhého vydania z roku 1674, ktoré pozostávalo z dvanástich kníh a obsahovalo viac než 10-tisíc veršov. V rokoch 1732 až 1900 bol Stratený raj na zozname kníh, ktoré katolícka cirkev zakázala čítať. Do českého jazyka bol preložený už v rokoch 1811 a 1911, na slovenský preklad čakalo dielo až do 21. storočia.

Marián Andričík preložil vzápätí do slovenčiny aj ďalšie dve knihy, ktorými Milton na sklonku svojho života nadviazal na Stratený raj: Miniepos Vrátený raj (Paradise Regained) a veršovanú drámu Samson bojovník (Samson Agonistes).

Autor: TASR

Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy

27. 4. 2025, 8:43, Zdroj: teraz.sk, Vydavateľ: TERAZ MEDIA, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 23 307 GRP: 0,52 OTS: 0,01 AVE: 633 EUR

Zlaté Štúrovo pero získal vysokoškolský časopis Atteliér z Trnavy

Na snímke študenti počas diskusie s moderátorom Braňom Závodským, Krajská knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene. Foto: TASR

Porota Atteliér vyhodnotila ako najlepší vysokoškolský časopis vďaka pútavej grafike a dobrému výberu tém.

dnes 8:43

Ak si želáte, aby počítač prečítal text článku, použite prehrávač nižšie.

00:00 / 00:00

Zvolen 26. apríla (TASR) - V kategórii vysokoškolských časopisov získal tento rok Zlaté Štúrovo pero Atteliér z Univerzity svätého Cyrila a Metoda v Trnave. Najlepšie stredoškolské časopisy sú Rozhľad z Považskej Bystrice a Gymoš z Bardejova. Vyhodnotenie bolo v sobotu v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra (KKLŠ) vo Zvolene, ktorá je hlavným organizátorom.

Porota Atteliér vyhodnotila ako najlepší vysokoškolský časopis vďaka pútavej grafike a dobrému výberu tém. „Redakcia ich spracováva do viacerých žánrov. Novinári v ňom píšú otvorene o aspektoch, ktoré mladí ľudia v súčasnosti riešia a prežívajú,“ objasnila.

Dve druhé miesta v kategórii vysokoškolských časopisov si delia publikácie Pod čiarou (Filozofická fakulta Univerzity Komenského Bratislava) a Univerzál (Filozofická fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**). Tretie miesto má Omphalus Martinensis (Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine).

Na súťaži sa zúčastnilo i 56 stredoškolských časopisov. Člen poroty Pavol Vitko povedal, že v nich dominovala nová téma. „Predtým to okrem školského života, lásky, cestovania bolo ochorenie COVID-19, potom vojna na Ukrajine a teraz duševné zdravie,“ podotkol.

V kategórii Online žurnalistika získali prvé miesto web Atteliér a podcast s názvom Podcastt z Fakulty masmediálnej komunikácie Univerzity svätého Cyrila a Metoda v Trnave. „Oba sú dlhodobo najlepšími vysokoškolskými médiami na Slovensku a kvalitou sa vyrovnávajú aj profesionálnym médiám,“ poznamenala porota.

Tento rok sa prihlásilo 64 stredoškolských a vysokoškolských časopisov, 15 online projektov a 65 novinárov. O cenu za rubriky, ktoré pomáhajú zvyšovať finančnú gramotnosť na stredných školách, sa uchádzalo 13 časopisov.

Štúrovo pero je najvyššie ocenenie celoslovenskej novinárskej súťaže stredoškolákov a vysokoškolákov. Vyhľadáva novinárske talenty, rozvíja tvorbu školských časopisov, novinárskych žánrov a online žurnalistiky. Rozširuje teoretické a praktické vedomosti a zručnosti v oblasti žurnalistiky a novinárskej etiky. Rozvíja tiež tvorivé a kritické myslenie. „Vytvára zdravé konkurenčné prostredie na vzájomné porovnávanie výsledkov výučby škôl prostredníctvom žiackej a študentskej tvorby,“ ukončila knižnica.

Prečítajte si aj:

Autor: TASR

Posledná úprava zákona o Košiciach posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva pri zmene počtu mestských častí

27. 4. 2025, 18:31, Zdroj: sita.sk, Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: Katarína Lörincová,

SITA, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 116 433 GRP: 2,59 OTS: 0,03 AVE: 1127 EUR

Posledná úprava zákona o Košiciach posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva pri zmene počtu mestských častí

Posledná úprava zákona o meste Košice posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva, ktoré zmenou Štatútu môže upraviť počet mestských častí (novú právnu úpravu presadili poslanci hnutia OĽaNO – dnes hnutie Slovensko – v prvých mesiacoch roka 2023 – pozn. SITA).

Úprava počtu mestských častí

Pre agentúru SITA to uviedol Jozef Andrejčák z Katedry verejnej politiky a teórie verejnej správy Fakulty verejnej správy UPJŠ v Košiciach. Ako ďalej vysvetlil, dovtedy mohli mestskí poslanci prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia tiež upraviť počet mestských častí (MČ), avšak každá dotknutá časť mala možnosť realizovať miestne referendum.

Budeme vďační, ak nás podporíte kúpou dobrovoľného predplatného. Ďakujeme.

Autor: Katarína Lörincová, SITA

Posledná úprava zákona o Košiciach posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva pri zmene počtu mestských častí

27. 4. 2025, 21:20, Zdroj: [finreport.sk](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 718 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 230 EUR

Posledná úprava zákona o Košiciach posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva pri zmene počtu mestských častí

27.4.2025 (SITA.sk) - Posledná úprava zákona o meste Košice posilnila kompetencie mestského zastupiteľstva, ktoré zmenou Štatútu môže upraviť počet mestských častí (novú právnu úpravu presadili poslanci hnutia OĽaNO – dnes hnutie Slovensko – v prvých mesiacoch roka 2023 – pozn. SITA).

Úprava počtu mestských častí

Pre agentúru SITA to uviedol Jozef Andrejčák z Katedry verejnej politiky a teórie verejnej správy Fakulty verejnej správy **UPJŠ** v Košiciach. Ako ďalej vysvetlil, dovtedy mohli mestskí poslanci prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia tiež upraviť počet mestských častí (MČ), avšak každá dotknutá časť mala možnosť realizovať miestne referendum.

„To bolo zo zákona vyňaté. Bolo ale ponechané to, že Rada starostov má právo zmenu štatútu vetovať. Zastupiteľstvo by mohlo toto vetovať, ale kvalifikovanou väčšinou. Prípadne je tam aj sistačné právo primátora mesta,“ ozrejmuje ďalej procedúru.

Prebieha debata o viacerých návrhoch

V súčasnosti prebieha debata o viacerých návrhoch na racionalizáciu počtu mestských častí. Návrh podal poslanecký klub v mestskom zastupiteľstve, vlastný priniesol aj jeden zo starostov mestských častí, a ďalší plánujú v Národnej rade SR predložiť jej poslanci. Na ostatnom rokovaní mestského zastupiteľstva boli predstavené aj ďalšie modely, napríklad štyri mestské časti, model 12+1, ale padol aj návrh na zlúčenie mestských častí Pereš a Lorinčík.

Poslanci o návrhoch diskutovali, uzniesli na tom, že berú na vedomie návrhy a riešenia na zmenu počtu MČ, ktoré boli počas rokovania zastupiteľstva predstavené. Pred časom tiež podal generálny prokurátor Maroš Žilinka podnet na Ústavný súd SR, napadol viaceré ustanovenia zákona o meste Košice, práva rozhodovať o vytvorení, zrušení, zlúčení alebo rozdelení mestskej časti v obligatórnom referende.

„Zákonnodarca prijal ten zákon (novelu zákona o meste Košice z roku 2023) s tým, že práve nahradenie kvalifikovanej väčšiny na zapracovanie veta Rady starostov malo byť v istom zmysle náhradou za miestne referendum,“ ozrejmil ďalej Andrejčák.

Žilinkov návrh

Andrejčák v tomto smere pripomenul, že Žilinka navrhol i pozastavenie poniektorých ustanovení zákona. „Ústavný súd o tom zatiaľ nerozhodol, predpokladám, že v dohľadnom čase o tom nejako rozhodne. Ale vo veci samotnej môže následne rozhodnúť úplne inak,“ upozornil. Poznamenal tiež, že súd o tom môže rozhodnúť možno aj o rok.

„Ak by došlo k pozastaveniu účinnosti, tak mestské zastupiteľstvo by mohlo diskutovať, ale uznesenia by v zásade asi nemalo prijímať,“ myslí si. Dodal, že by to znamenalo, že prípadná úprava z úrovne mestského zastupiteľstva by sa do najbližších volieb do orgánov samospráv, ktoré by mali byť na jeseň v roku 2026, nedotkla. Prípadná zmena zákona o meste Košice v Národnej rade SR je ale možná.

Treba sa zamyslieť nad viacerými vecami

Ak by sa niektorá z mestských častí, ktoré boli pôvodne samostatnými obcami a za minulého režimu boli pričlenené k mestu, chceli oddeliť a spíňali by potrebné zákonné podmienky, bolo by potrebné podľa Andrejčáka zvážiť najmä to, či by to danej samospráve finančne neuškodilo.

Zároveň by bolo potrebné zamyslieť sa nad tým, ktoré služby pre ne zabezpečuje mesto Košice, napríklad MHD či odvoz odpadu. Predpokladá, že v prípade oddčlenenia by to mesto už nevykonávalo a mestské časti by mali starostlivo zvážiť, či by im niečo nechýbalo.

Autor: FinReport.sk